

ĢIMENE

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

1Moz 3:1–15, 2kor 4:6, Lk 1:26–38, Mt 1:18–24, Ef 4:15, 1Jņ 3:18, 5Moz 6.

ATMIŅAS PANTS:

“Mans bērns, paklausī savai tēvai un mācībai un nepamet savas mātes mācību” (Sak 1:8).

Mēs, cilvēki, visu laiku (ideālajā variantā) mācāmies. Patiesībā dzīve pati ir skola. “No seniem laikiem Israēla ticīgie ļaudis lielu vērību pievērsa jaunatnes audzināšanai. Kungs bija noteicis, ka bērni jau no mazām dienām jāiepazīstina ar Viņa laipnību un varenību, kas sevišķi atklājas Viņa likumos un Israēla vēsturē. Atvērtajam prātam bija jāpasniedz dziesmas, lūgšanas un mācības no Rakstiem. Tēviem un mātēm vajadzēja mācīt bērnus, ka Dieva likumi ir Viņa rakstura atklāsme un ka viņiem, savās sirdīs uzņemot bauslības principus, prātā un dvēselē izveidosies Dieva attēls. Lielu daļu pamācību tie saņēma mutvārdos, taču jaunieši mācījās arī lasīt ebreju rakstus, un tiem pētīšanai bija pieejami Vecās Derības pergamentu ruļļi.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 69. lpp.)

Cilvēces vēsturē izglītība galvenokārt tika iegūta mājās, īpaši dzīves agrīnajos gados. Ko Bībele saka par izglītību ģimenē un kādu principu mēs no tā varam paņemt sev, lai arī kāda būtu mūsu ģimenes situācija?

Iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 10. oktobrī.

Pirmā ģimene

Bībeles pirmajās lappusēs mums nav atklāts daudz detaļu – patiesībā nevienas – par to, kāda bija ģimenes audzināšanas sistēma cilvēces iesākumā, lai gan mēs varam būt droši, ka toreiz izglītība tika nodrošināta pašā ģimenē.

“Ēdenē iedibinātās audzināšanas sistēmas centrs bija ģimene. Ādams bija ‘Dieva dēls’ (Lk 3:38), un Visaugstākā bērni saņēma pamācības no sava Tēva. Viņiem bija ģimenes skola vispatiesākajā nozīmē.” (Elena Vaita “Audzināšana”, 33. lpp.)

Lai gan mēs precīzi nezīnām, kas tika mācīts, mēs varam būt droši, ka tas bija saistīts ar radības brīnumiem un – pēc grēka krišanas – ar glābšanas plānu.

Ko šie panti māca, un kāpēc tie noteikti bija daļa no izglītības, ko Ādams un Ieva sniedza saviem bērniem? 1Moz 1.–2. nod., 1Moz 3:1–15, 2kor 4:6, Lk 10:27, Gal 3:11, Atkl 22:12.

“Izglītības sistēma, kas tika izveidota pasaules sākumā, bija paraugs cilvēkiem visos vēlākajos laikmetos. Kā šo principu ilustrācija tika izveidota paraugskola Ēdenē, mūsu vecāku pirmajās mājās.” (Elena Vaita “Audzināšana”, 20. lpp.)

Kristīgā izglītība ir veltīta ģimeņu un draudzes locekļu izglītošanai doktrīnās, pielūgsmē, pamācībās, sadraudzībā, evaņģelizācijā un kalpošanā. Mājas ir tur, kur tu kalpo ģimenes locekļiem ar Dieva mīlestību un apsoliņumiem. Tās ir tur, kur bērnus iepazīstina ar Jēzu kā ar viņu Kungu un Glābēju, un tur, kur Bībele ir paaugstināta kā Dieva Vārds. Ģimene ir tur, kur jūs rādāt, kādas ir veselīgas attiecības ar mūsu Debesu Tēvu.

1Moz 4:1–4 gan Kains, gan Ābels nes upuri Kungam. Mēs droši varam uzskatīt, ka viņi bija mācījušies par upuru nozīmi un svarīgumu – ka tā bija daļa no viņu ģimenes izglītības glābšanas plāna jautājumā. Protams, stāsts parāda, ka laba izglītība ne vienmēr vada pie tāda iznākuma, uz kādu cilvēks bija cerējis.

Lai arī kāda ir situācija tavās mājās, kādas izvēles tu vari izdarīt, lai tā būtu vide, kur tiek mācīta un izdzīvota patiesība? _____

Jēzus bērnība

Par Jēzus bērnību Raksti sniedz mums ļoti maz detaļu. Liela daļa no šiem gadiem paliek noslēpums. Tomēr mums kaut kas ir atklāts par Viņa laicīgo vecāku, Marijas un Jāzepa, raksturu; un tas, ko varam uzzināt par viņiem, palīdzēs mums kaut ko uzzināt par Jēzus bērnību un agrīno audzināšanu.

Ko šie panti mums māca par Mariju un Jāzepu, un kā viņi var palīdzēt mums saprast, kā vecāki audzināja Jēzu?

Lk 1:26–38 _____

_____

Lk 1:46–55 _____

_____

Mt 1:18–24 _____

_____

Šajos pantos mēs varam redzēt, ka gan Marija, gan Jāzeps bija uzticīgi jūdi, kas centās dzīvot paklausībā likumiem un Dieva baušļiem. Un patiešām – kad Kungs nāca pie šiem cilvēkiem un pastāstīja, kas ar viņiem notiks, Jāzeps un Marija uzticīgi darīja visu, ko viņiem lika.

“Jēzus izglītību neieguva sinagogas skolās. Viņa pirmā šīs zemes skolotāja bija māte. No viņas lūpām un no praviešu Rakstiem Viņš iepazinās ar Debesu vērtībām. Vārdus, ar kuriem Viņš pats reiz bija uzrunājis Mozu un Israēlu, tagad Viņam mācīja māte. Pagāja bērnība; Jēzus jau sasniedza jaunekļa gadus, tomēr Viņš netiecās apmeklēt rabīnu skolas. Viņam nevajadzēja iegūt izglītību no tādiem avotiem, jo pats Dievs bija Viņa skolotājs.” (Elena Vaita “Laikmetu ilgas”, 70. lpp.)

Nav šaubu, ka Marija un Jāzeps bija labi un uzticami skolotāji Bērnām, kā to atklāj Lk 2:41–50 uzrakstītais stāsts, tomēr viņi daudz ko nesaprata par savu dēlu, jo Jēzum bija zināšanas un gudrība, ko Viņam bija nodevis tikai Kungs.

Izlasī vēlreiz augstākminēto Elenas Vaitas citātu. Kā mēs varam aptvert to, ko viņa raksta, proti, ka Viņš mācījās pie Savas mātes kājām vārdus, ko Viņš pats reiz bija runājis? Ko tas mums stāsta par to, cik pārsteidzoša ir Dieva mīlestība? Kā mums, grēcīgām būtnēm, vajadzētu atsaukties uz šo mīlestību? _____

_____

_____

_____

Komunikācija

Vispatiesākajā ziņā izglītība jebkurā līmenī ir komunikācija. Skolotājs ir tas, kam ir zināšanas, gudrība, informācija, fakti un viss pārējais, kas jānodod skolēnam. Kādam, kam ir zināšanas, ir jāspēj tās nodot citiem; citādi kāds labums no tā, ko viņš zina, vismaz mācīšanas ziņā?

Savukārt citā ziņā labas mācīšanas prasmes nav tikai spēja nodot zināšanas. Svarīgs ir arī viss attiecību veidošanas process. "Ir tikai dažas dāvanas, ko paties skolotājs var nodot saviem skolēniem, kas ir tik vērtīgas kā viņa sadraudzības dāvana. Tā ir patiesība gan par vīriešiem, gan par sievietēm un vēl daudz vairāk par jauniešiem un bērniem, kurus mēs varam izprast, kad mēs nonākam saskarsmē, iejūtības vadīti, un mums tie ir jāizprot, lai sniegtu vislielāko labumu." (Elena Vaita "Audzināšana", 212. lpp.)

Citiem vārdiem sakot, laba mācīšana darbojas arī emocionālā un personīgā līmenī. Ģimenes skolā tas ir ļoti svarīgi. Starp skolēnu un skolotāju jāizveidojas labām attiecībām.

Attiecības tiek izveidotas un pilnveidotas ar komunikācijas palīdzību. Ja kristieši nesažinās ar Dievu, lasot Bībeli un lūdzot, viņu attiecības ar Dievu neaug. Lai augtu žēlastībā un Kristus atziņā, ģimenēm nepieciešama dievišķa vadība.

Izlasi uzskaitītos pantus. Ko mēs varam no tiem mācīties par to, kā veidot stipras ģimenes attiecības (vai jebkura cita veida attiecības)? Ps37:7–9; Sak 10:31, 32; Sak 27:17; Ef 4:15; 1Jņ 3:18; Tit 3:1, 2; Jēk 4:11. _____

Atvēlot laiku, lai sētu pareizās komunikācijas sēklas, mēs ne tikai sagatavosim ģimenes locekļus personīgām attiecībām ar Kristu, bet arī palīdzēsīm pilnveidot savstarpējās attiecības ģimenes lokā. Tas atvērs komunikācijas kanālu, par ko jūs priecāties, ka esat izveidojuši, kad jūsu bērni sasniegs pubertāti un kļūs par pieaugušajiem. Pat ja jums nav bērnu, principi, kas atrodami šajos pantos, var noderēt visu veidu attiecībās.

Padomājiet arī par to, kāpēc svarīgs ir ne tikai tas, ko mēs sakām, bet arī kā mēs to pasakām. Ko tu esi iemācījies no situācijām, kurās tas, kā tu kaut ko pateici, sagrāva tavu vārdu ietekmi, kaut arī tavi vārdi bija pareizi? _____

Vecāku loma

“Tēvi, nekaitinait savus bērnus, bet audzinait un pamācait tos būt paklausīgiem Tam Kungam” (Ef 6:4).

“Kam piešķirta augsti tikumīga sieva, tas lai apzinās, ka viņa ir cildenāka nekā visdārgākā perle” (Sak 31:10).

Vecākiem ir brīnišķīga atbildība. Tēvs ir ģimenes galva, un ģimene ir draudzes, skolas un sabiedrības bērnistaba. Ja tēvs ir vājš, bezatbildīgs un nekompetents, tad ģimene, draudze, skola un sabiedrība cietīs sekas. Tēviem ir jāparāda Gara auglis – “mīlestība, prieks, miers, pacietība, laipnība, labprātība, uzticamība, lēnprātība, atturība” (Gal 5:22, 23).

Mātēm, iespējams, ir vissvarīgākā loma sabiedrībā. Viņām ir vislielākā ietekme uz savu bērnu raksturu veidošanu un mājas gaisotnes un rakstura nostiprināšanu. Tēviem vajadzētu darīt visu, ko spēj, lai kopā ar mātēm strādātu bērnu audzināšanā.

Ko tēvi un mātes var mācīties no šiem pantiem? Ef 5:22, 23, 25, 26; 1kor 11:3; 2kor 6:14; Rm 13:13, 14; 2Pēt 1:5–7; Fil 4:8.

Kristīgiem vecākiem ir morāls pienākums ar savu uzvedību nodrošināt bibelisku Kristus un draudzes paraugu. Laulības attiecības ir līdzība Kristus attiecībām ar draudzi. Ja vecāki atsakās vadīt savus bērnus vai arī viņi to dara tirāniskā veidā, tad viņi saviem bērniem un pasaulei veido nepareizu Kristus attēlu. Dievs pavēl visiem kristīgajiem vecākiem čakli mācīt savus bērnus (sk. 5Moz 6:7). Vecākiem ir atbildība mācīt saviem bērniem mīlēt Kungu no visas savas sirds. Viņiem ir jāpāņācā bīties Kungu, kā arī pilnīgu un mīlošu nodošanas un pakļaušanas Viņam.

5Moz 6:7 Israēla bērniem ir dotas īpašas pamācības bērnu audzināšanā attiecībā uz lielajām lietām, ko Kungs ir darījis Viņa ļaužu labā. Lai arī cik lielisks bija stāsts, kas vecākiem bija jāstāsta saviem bērniem, mums, kas dzīvojam pēc Kristus krusta, ir daudz labāks stāsts, ko stāstīt, vai ne?

Tādējādi dziedināšana vai apmācība, kas mums ir jāsniedz, ir pastāvīgs profilaktisks process, kurā mums “jāielej” savos bērnos Dieva patiesība un viņi jāsaģatavo viņu pašu attiecībām ar Kristu.

Tomēr mums visiem ir dota brīvās gribas svētā dāvana. Galu galā, kad bērni kļūs pieauguši, viņiem pašiem būs jāatbild par sevi Dieva priekšā.

Lai viņi neaizmirstu

Pirms Israēla bērniem bija jāieiet apsolītajā zemē, Mozus atkal tos uzrunāja, atsaucot atmiņā brīnišķīgos veidus, kā Kungs viņus bija vadījis. Mozus brīdināja atkal un atkal neaizmirst, ko Kungs bija darījis viņu labā. Daudzos veidos Piektā Mozus grāmata bija Mozus pēdējā griba un testaments. Lai gan rakstīta pirms tūkstošiem gadu attiecīgajā kultūrā un dzīves situācijā, kas radikāli atšķīrās no jeb kā, ko mēs piedzīvojam mūsdienās, tās principi attiecas arī uz mums.

Izlasi 5Moz 6. nodaļu. Ko mēs varam mācīties no šīs nodaļas par kristīgās izglītības principiem? Kam vajadzētu būt centrā visam, ko mēs mācām, ne tikai saviem bērniem, bet ikvienam, kas nezina par Dievu un Viņa lielo glābšanas darbu? Kādi vēl brīdinājumi ir atrodami šajos pantos? _____

Centrā visam, kas viņiem bija jāamāca saviem bērniem, bija Dieva brīnišķīgais darbs viņu vidū. Cik skaidrs arī bija brīdinājums, kas viņiem bija dots, – neaizmirst visu, ko Dievs viņu labā bija darījis!

Protams, ja vecākiem ir pirmā un galvenā loma integrēt Bībeles mācību savu bērnu dzīvē, tad viņiem ir atbildība organizēt un veidot pašiem savas dzīves tādā veidā, lai viņiem būtu atbilstošas zināšanas un kopā ar bērniem pavadītais laiks.

“Bērna pirmā skolotāja ir māte. Vislielākās uzņēmības un visstraujākās augšanas laikā viņu izglītība lielā mērā ir viņas rokās.” (Elena Vaita “Audzināšana”, 275. lpp.)

Šis ir svarīgs laiks, kad vecāki liecina saviem bērniem par Dieva mīlestību un apsoliņumiem. Ieņot regulāru laiku, kad personīgi mācīt Dieva gudrību un apsoliņumus saviem bērniem, ģimene tiks ietekmēta pozitīvā veidā arī nākamajās paaudzēs.

Izlasi šo pantu: “Un atgādini tos saviem bērniem un runā tos sēžot savā namā un pa ceļu ejot, guloties un ceļoties” (5Moz 6:7). Kas šeit ir pateikts, un ko tam vajadzētu mums stāstīt par to, cik svarīgi ir vienmēr paturēt šo realitāti par Kungu ne tikai savā, bet arī savu bērnu priekšā? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

Izlasi Elenas Vaitas grāmatā “Audzināšana” nodaļu “Sagatavošana” (275.–282. lpp.), “Sadarbība” (283.–286. lpp.), kā arī nodaļu “Disciplinēšana” (287.–297. lpp.).

“Uz tēviem, kā arī uz mātēm gulstas atbildība bērnu agrīnai, kā arī vēlākai apmācībai, un prasība pēc abu vecāku rūpīgas un pamatīgas sagatavošanās ir visneatliekamākā. Pirms uzņemties tēva un mātes lomu, vīriešiem un sievietēm vajadzētu iepazīties ar fiziskās attīstības likumiem .., viņiem vajadzētu arī saprast prāta attīstības likumus un morālo audzināšanu.” (Elena Vaita “Audzināšana”, 276. lpp.)

“Sadarbības darbam vajadzētu sākties ar pašiem tēviem un mātēm mājas dzīvē. Bērna apmācībā viņiem ir kopēja atbildība, un viņiem vajadzētu pastāvīgi pūlēties, lai varētu strādāt kopā. Lai viņi nodod sevi Dievam, meklē palīdzību no Viņa, lai atbalstītu cits citu. [...] Vecāki, kas sniedz šādu apmācību, nebūs tie, kas tiks atrasti, kritizējot skolotāju. Viņi jūt, ka gan viņu bērnu intereses, gan taisnīgums pret skolu prasa, lai viņi, cik vien iespējams, varētu atbalstīt un godāt tos, kas dalās ar viņiem šajā atbildībā.” (Elena Vaita “Audzināšana”, 283. lpp.)

JĀUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Neatkarīgi no tā, vai mums ir vai nav bērni, mēs visi dzīvojam kādā mājsaimniecībā un mēs visi mijiedarbojamies ar citiem. Ko jūs šonedēļ esat iemācījušies, kas var palīdzēt jums mijiedarboties ar citiem vai pat liecināt citiem tur, kur jūs dzīvojat vai viesojaties?

2. Mēs sliecamies uzskatīt izglītību par labu lietu (galu galā kurš gan varētu būt pret izglītību?). Bet vai tas tā vienmēr ir? Kādi varētu būt piemēri, kur izglītība ir sabojāta un padarīta par kaut ko sliktu? Ko mēs varam mācīties no šiem negatīvajiem piemēriem, kas var palīdzēt mums padarīt izglītību par kaut ko labu?

3. Kā teikts trešdienas tēmā, mums visiem ir dota brīvās gribas dāvana. Kad bērni kļūs par jauniešiem vai jau nobriedušiem pieaugušajiem, agrāk vai vēlāk viņi pieņems paši savus lēmumus par Dievu, par ko viņiem ir mācīts bērnībā. Kāpēc visiem vecākiem – un ikvienam citam, kas cenšas liecināt citiem un skaidrot evaņģēliju, – vienmēr vajadzētu paturēt prātā šo svarīgo patiesību par brīvo gribu?